

Best: europroof op 1 januari 2002

De gemeente Best onderkende eind jaren '90 dat, naast de millenniumwisseling met de daarbij behorende automatiseringsproblematiek, zich nog een tweede uitdaging aandiende: de invoering van de euro op 1 januari 2002.

Zowel politiek-bestuurlijk als maatschappelijk bleek de aandacht in eerste instantie naar de eeuwwisseling uit te gaan. Allerlei doemvarianten over wat er allemaal niet mis zou kunnen gaan wanneer niet goed zou worden ingespeeld op de millennium-bug wonnen het (en terecht!) van iets wat in eerste instantie eenvoudig lijkt: de nationale munt inruilen voor een Europese.

Inmiddels ontstaat binnen de financiële discipline van de gemeente het besef dat deze omwisseling wel eens aanmerkelijk ingewikkelder zou kunnen zijn dan aanvankelijk werd gedacht. Naast de afronding van de millenniumproblematiek wordt daarom een tweede proces in gang gezet: *de invoering van de euro*. De belangrijkste doelstelling hierbij is het hanteren van een gestructureerde aanpak waarbij de gevolgen van de invoering volledig in beeld worden gebracht.

De gemeente Best heeft onderkend dat de introductie van de euro als betaalmiddel aanzienlijke gevolgen zal hebben voor de interne bedrijfsvoering en heeft maatregelen genomen om deze gevolgen te inventariseren.

Projectorganisatie

Begin 1999 is in de gemeente Best begonnen met het opzetten van de projectorganisatie. Er is een stuurgroep gevormd, bestaande uit de wethouder van Financiën en de leden van het managementteam, die de centrale kaders heeft uitgezet en eindverantwoordelijke is.

De millenniumwisseling is over het algemeen zonder grote problemen verlopen. Inmiddels dient zich voor veel organisaties het volgende grote project aan: de invoering van de euro. Veel organisaties wachten met de invoering in hun organisatie tot 1 januari 2002, het moment dat de munt feitelijk voor de consument beschikbaar komt.

De hoeveelheid werk die de omwisseling met zich brengt, moet niet worden onderschat. De gemeente Best heeft daarom voor de invoering gekozen voor een gelijksoortige aanpak als bij het millenniumgereedmaken van de organisatie.

L. DAMEN en DRS. R.E. VAN UNEN
Directeur Financiën gemeente Best, resp.
adviseur bij Bestuur en Management
Consultants, Leusden

De directeur Financiën treedt op als projectleider. Tevens wordt een projectcoördinator benoemd, die hier gedeeltelijk voor wordt vrijgesteld.

De feitelijke werkzaamheden worden in diverse werkgroepen verricht, waarvan de voorzitters de projectgroep vormen, onder aansturing van de projectleider.

De gemeente realiseert zich dat de nadruk bij het omschakelingsproces van de gulden naar de euro niet direct zal liggen in het zelfstandig zoeken naar creatieve en innovatieve oplossingen. Alle gemeenten worden met de invoering geconfronteerd en het Nationaal Forum voor de introductie van de euro (NFE), de VNG en de BNG zijn behulpzaam bij het zoeken naar concepten en oplossingen.

Wel is duidelijk dat het een zeer ar-

beidsintensief project is, wat in de tijd goed moet worden uitgezet en waarvan de einddatum al bepaald is, maar de inhoud nog niet. Deze inhoud wordt uiteindelijk bepaald door de raakpunten die de invoering van de euro heeft in de gemeentelijke organisatie.

Inventarisatie van de gevolgen

De gevolgen van de invoering van de euro doen zich op vele terreinen voor. Alle bedragen en dus ook grensbedragen worden anders, folders en brochures moeten worden aangepast, kassa's en parkeermeters moeten worden omgebouwd, alle gemeentelijke verordeningen moeten worden gewijzigd. Wanneer er nu al sprake is van mooie, afgeronde bedragen, zoals de waarde eenheden van f 5.000 bij de onroerende zaakbelasting, de Zalmsnip van f 100 of vaste bedragen in het kader van toekenning van bijzondere bijstand, dan moeten dit straks ook weer mooi afgeronde bedragen worden. De discussies hierover, met name in raadscommissies kunnen vele kanten uit, waarbij zich een spanningsveld aandient: een nieuw mooi af te ronden bedrag zal bij voorkeur toch niet in het nadeel van de burger mogen uitvallen, maar dat zal dan vermoedelijk ook niet altijd budgettair neutraal voor de gemeente zijn!

Duidelijk is dat uitstel niet mogelijk is en dat de eigen beleidsinhoudelijke vrijheden voor de gemeente beperkt zijn. De nadruk zal bij het gehele proces komen te liggen op het aangeven van die activiteiten, die door de omschakeling geraakt of beïnvloed worden, het zoeken naar oplossingen hiervoor en het daadwerkelijk implementeren hiervan. Voor de projectleider is extern ondersteuning gevraagd. Als centrale doelstelling gold: *een probleemlo-*

6 Implementeren – De wijzigingen moeten allemaal doorgevoerd worden, waarbij sommige veranderingen best eerder kunnen plaatsvinden (bijvoorbeeld het wijzigen van verordeningen), maar het ombouwen van parkeermeters moet bij voorkeur toch zo dicht mogelijk rond 1 januari 2002 gebeuren.

Met name in het begin van het proces moeten de volgende algemene vragen worden beantwoord:

- In hoeverre willen we aansluiten op acties van derden?
- Hoe gaan we met de valutaherkenbaarheid om (wel of geen *f* of *e* teken hanteren)?
- Hoe gaan we om met het verstrekken van gewinningsinformatie?
- Hoe gaan we om met afrondingen?

Communicatie

Van groot belang is de communicatie rond het proces. Niet zozeer de algemene voorlichting over de overgang, dit behoort onder meer tot het domein van het NFE en het bankwezen. Wel de interne communicatie binnen het gemeentelijk apparaat en de directe externe communicatie met de afnemers van gemeentelijke producten en diensten, waaronder gesubsidieerde instellingen, uitkeringsgerechtigden en uiteraard het bestuur.

De gemeente Best heeft voor dit proces een communicatieplan opgesteld, dat zich met name richt op de eigen organisatie. In eerste instantie moeten alle interne doelgroepen tijdig op de hoogte worden gebracht over de invoering van de euro en over de hieraan verbonden interne procedures. Daarnaast moeten de inwoners worden geïnformeerd over de consequenties voor de prijsvorming van de gemeentelijke producten en diensten die met de invoering gepaard gaan.

Hiertoe zijn verschillende doelgroepen benoemd, die alle door middel van maatwerk benaderd moeten worden. De interne doelgroepen zijn:

- Bestuur van de gemeente.
- Deelnemers aan de projectorganisatie.
- Baliemedewerkers (receptie, burgerzaken, VROM, etc.).

- Kredietverantwoordelijken.
- Overige leden van het ambtelijk apparaat.

Bij de externe doelgroepen zal specifiek aandacht geschonken worden aan:

- Uitkeringsgerechtigden.
- Allochtonen.
- Ontvangers van een subsidie of een bijdrage.
- Gesubsidieerde instellingen.
- Zakelijke relaties.

Wat het maatwerk per doelgroep betreft, staan diverse instrumenten tot de beschikking, variërend van interne nieuwsbrieven en informatiebijeenkomsten tot publieksfolders, de kabelkrant, persberichten en Internet (verzorgd door het NFE). Iedere doelgroep zal primair door een van deze instrumenten geïnformeerd worden. De boodschap zal met name gericht zijn op de verandering van prijzen van gemeentelijke producten en diensten, de gemeentelijke belasting- en leges tarieven en de gemeentelijke subsidies. Ook zal de gemeente een bijdrage leveren aan het gewinningsproces door vanaf 2001 bedragen naast in gulden ook in euro te vermelden. De lay-out van de schriftelijke communicatie is zo, dat direct te zien is dat het over de invoering van de euro gaat.

Planning

Door het Landelijk Euro Gemeenten Overleg, samengesteld uit vertegenwoordigers van vijftieng gemeenten, die zichzelf tot de kopgroep rekenen, is een streefplanning opgesteld, met de volgende mijlpalen:

- De inventarisatiefase zou afgerond moeten zijn op 1 januari 2000.
- De planning- en analysefase op 1 mei 2000.
- De realisatiefase op 1 april 2001.
- De testfase op 1 oktober 2001.
- De implementatiefase op 1 januari 2002.

De gemeente Best loopt hiermee in de pas; eind februari van dit jaar hebben de werkgroepen de planning- en analyseformulieren ingeleverd en in maart worden deze samengevoegd tot een draaiboek dat in april wordt vastgesteld.

Het einddoel: 'de gemeente is europa-proof op 1 januari 2002' lijkt dan ook zeker haalbaar.

* * *

Een projectstructuur optuigen is niet het zwaarste onderdeel van dit proces, het opstellen van een planning evenmin.

Veel lastiger is het om de individuele medewerkers van het belang van een gedegen voorbereiding en aanpak te overtuigen. Dit vereist continu voorlichting en uitleg. De echte uitvoering wordt verder aanzienlijk vergemakkelijkt als uitgegaan kan worden van elders reeds toegepaste structuren en concepten, uiteraard toegesneden op de eigen gemeentelijke maat. Zo scheelt het aanzienlijk veel tijd, wanneer uitgegaan kan worden van een standaard database met daarin alle mogelijke raakpunten, die vervolgens aan de eigen situatie worden getoetst, dan wanneer het wiel zelf moet worden uitgevonden.

Verder moet gerealiseerd worden dat de omschakeling van de gulden naar de euro, zeker naarmate de datum van 1 januari 2002 nadert, een intensief proces is, dat menskracht vergt.

Door werkgroepen aangeleverd materiaal moet gecontroleerd en verwerkt worden, het draaiboek moet worden samengesteld, de testfase vergt tijd en ondersteuning, er moet worden toegezien op de implementatie en de gehele projectplanning moet worden bewaakt. Kortom, een intensief maar boeiend project!